

STM:N SOTE-HENKILÖSTÖOHJELMAN KANSAINVÄLINEN REKRYTOINTI JA ULKOMAINEN TYÖVOIMA –ALATYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika torstai 19.1.2023
klo 14.00–15.30
Paikka Teams

Paikalla Katri Niskanen, TEM, puheenjohtaja
Hanna Takolander, JHL
Kirsi Sipola, Uudenmaan TE-palvelu
Sinikka Tamminen, OPH
Sirpa Sivonen, KT
Janne Savolainen, OKM
Tuuli Huhtilainen, Migri
Vesa Saarikoski, Jyväskylän AMK
Tatu Tulokas, Mehiläinen
Juha Kurtti, Tehy (poistui klo 15:14)
Mervi Kattelus, Lääkäriliitto
Berit Kiuru, SM
Telle Benaissa, Uudenmaan TE-palvelu
Jussi Salo, Super
Taina Mäntysaari, STM (poistui 14:22)
Saara Haapasaari, HEUNI, esittelijä
Satu Salonen, TEM, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:01.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelman ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja antoi työryhmälle tiedoksi ajankohtaiset asiat ohjelman työryhmän edellisestä kokouksesta. Työryhmän työ etenee kohti loppua. Edellisessä kokouksessa käsiteltiin työryhmän laatimaa tiekarttaa. Tiekartta on sote ministerityöryhmän käsittelyssä 26.1.2023. Loppuseminaari

suunnitteilla teemasta helmikuun puolesta välissä, STM viestii tilaisuudesta ja lähettää kutsut. Myös yhteistyön jatkuminen työryhmän työn päätyttyä on suunnittelussa.

4. Vastuullisuussuositukset kansainvälisiin sote-rekrytointeihin

Saara Haapasaari ja Natalia Ollus/HEUNI esittelivät valmisteilla olevat suositukset vastuullisiin kansainvälisiin sote-rekrytointeihin. Suositusten on tarkoitus olla sote-alan työnantajien ja sote-palveluiden järjestäjien tukena kansainvälisiä rekrytointeja suunniteltaessa ja tehdessä. Suositukset sisältävät muun muassa vastuullisten rekrytointien yleiset periaatteet, huomioon otettavan lainsäädännön, rekrytointikumppaneiden valintaan liittyvät asiat, rekrytointimaksut, työntekijöiden oikeuden suojaamisesta, asettautumisen ja kotoutumisen tukeminen. Esittelyn jälkeen kohta avattiin keskustelulle.

Tulokas/ Mehiläinen toi esiin alihankintaketjun huomioimisen tärkeyden. Ehdotettiin listaan lisättäväksi se, että maksullisuus voidaan naamioida ns. asialliselta vaikuttaviin koulutusmaksuihin tai lainaaminen työnantajalle korkealla korolla.

Mäntyranta/STM kiitti koko alatyöryhmän työtä, ja esitti kiitokset HEUNille suosituksista. Suosituksissa tulisi vielä korostaa sote-toimialaa koskevaa yksityiskohtaisuutta, ja lainsäädäntökohdintaan olisi lisättävä myös ammattioikeuteen liittyvä lainsäädäntö.

Takolander/JHL toivoi vahvempaa kirjausta kotoutumiseen sekä kielikoulutuksen mahdollistamisesta. Salo/Super nosti saman asian esiin kuin JHL:n edustaja. Kielitaitoon liittyvät asiat ovat erityisen tärkeitä potilasturvallisuuden takia, mutta niillä on merkitystä myös työntekijän oikeusturvan kannalta. Tulokas/Mehiläinen kommentoi kirjausta "kannattaa tukea" ja totesi, että se on hyvä kirjaus. Kirjausta olisi kuitenkin hyvä tarkentaa, eli annetaanko mahdollisuus opiskella kieltä työajalla. Työyhteisöjen valmennus ja suomen käyttäminen työpaikoilla olisi suositeltavaa.

Kattelus/Lääkäriliitto oli samaa mieltä kuin edelliset puhujat, ja kiitteli suosituksia. Lisäksi tiedusteltiin viestintäsuunnitelmaa suositusten jakamiseksi: olisi hyvä, että suosituksista viestittäisiin laajasti, jotta ne eivät jää vain nettisivuille. Huhtilainen/Migri totesi suosituslista olevan todella hyvä, ja näkisi mielellään vastaavaa myös muilla aloilla.

Sivonen/KT totesi, että on erittäin hyvä, että lähtökohdaksi otettiin koko toimialaa koskevat suositukset. Olisi hyvä, että suositusten kohderyhmäksi otettaisiin myös koulutuksenjärjestäjät, jotka ovat jo mukana kv. rekrytoinneissa. KT:lla on pitkä lista ehdotuksia ja kommentteja, jotka he toimittavat HEUNille kirjallisina. Kurtti/Tehy totesi, että asiakirja on hyvä, ja edellisten puhujien kommentit huomioon ottaen tästä tulee vielä kiitettävä. Myös Tehy saattaa toimittaa kirjallisia kommentteja.

Sipola/UUD TET totesi, että WHO:n eettisiä rekrytoinnin periaatteita ei taida olla suomeksi saatavilla. Niistä olisi hyvä saada viralliset käännökset.

5. Sote-alan kv. rekrytointien kohdemaat

Salonen/TEM antoi tilannekatsauksen sote-alan kohdemaita koskevasta valmistelusta.

Tulokas/Mehiläinen kysyi tarkentavan kysymys siitä, että onko tarkoituksena näillä rajata kaikki sote kv. rekrytointi vain tiettyihin maihin? Mehiläinen näkee vaarana, että sopimusten ja lähtömaakoulutusten subventoinnin takia joitakin maita monopolisoidaan ja sekoitetaan markkinaa. Puheenjohtaja vastasi, että toimilla ei ole tarkoitus ohjata kaikkia sote-alan rekrytointeja tiettyihin maihin, vaan asemoida valtion roolia tietyissä maissa.

Sivonen/KT kommentoi, että olisi hyvä, että julkisilla toimijoilla olisi samat mahdollisuudet hankkia lähtömaakoulutuksia kuin muilla. Heitä sitoo kuitenkin hankintalait yms. jotka osaltaan voivat sitoa käsiä. Sovittiin, että TEM selvittää hankilakiin liittyviä rajoituksia yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.

6. Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi kahdesta toteutettavasta selvityksestä sote-alaan liittyen tietopohjan vahvistamiseksi. Haastattelututkimus työnantajille liittyen sote-alan kv. rekrytointeihin on käynnissä ja työntekijöille ja opiskelijoille suunnattu verkkokysely käynnistymässä piakkoin. Kyselyiden tarkoituksena selvittää millaisilla valtion toimenpiteillä saadaan parasta tukea sote-alan kv. rekrytointeihin.

7. Seuraava kokous

Seuraavaa kokousta ei vielä aikataulutettu. Alatyöryhmän sihteeri lähettää kalenterivarauksen maaliskuulle.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:34.